

Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”

Dobiegają końca prace zmierzające do przyjęcia przez Radę Ministrów, Narodowej Strategii Spójności realizowanej poprzez Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”.

5 października Ministerstwo Rozwoju Regionalnego przeprowadziło w Warszawie kolejną w naszej branży, konferencję konsultacyjną nad przygotowanym programem.

Głównym celem Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowania tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej. Wymienia się piętnaście priorytetów.

Drugim w kolejności z priorytetów jest „Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi”. Źródłem jego finansowania jest Fundusz Spójności. Działanie 2.1 pod nazwą „Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych”, ma ogólnie na celu redukcję ilości składowanych odpadów komunalnych i zwiększenie udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi i unieszkodliwianiu.

Plan finansowy Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007-2013 zakłada, że łącznie na jego realizację zostanie przeznaczonych 26 104,7 mln euro z tego ze środków Unii Europejskiej 21 275,2 mln euro, w rozbiu ze środków Funduszu Spójności – 18 927,6 mln euro i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 2 347,6 mln euro. Z publicznych środków krajowych zaplanowano wydatkować – 3 754,5 mln euro.

Na wykonanie zadań inwestycyjnych objętych priorytetem II „Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi”, zaplanowano przeznaczyć łącznie w okresie 7 lat, ze środków Funduszu Spójności 990 mln euro (5,2%), z czego 85% to środki na dofinansowanie zadań dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi i przemysłowymi.

Warunkiem rozpatrzenia projektu jest wymóg, aby instalacje i systemy gospodarki odpadami obejmowały obsługę co najmniej 150 000 mieszkańców bez względu na wartość przedsięwzięcia. Maksymalne dofinansowanie może wynieść 85% wydatków kwalifikowanych.

Z priorytetu II dofinansowane będą mogły być przykładowe rodzaje projektów :

- kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi od projektu do realizacji, uwzględniające co najmniej: działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania oraz, o ile wynika to z planów gospodarki odpadami, instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania;
- budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności odpadów niebezpiecznych,
- budowa instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu,

- budowa instalacji do odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych,
- budowa instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych z odzyskiem energii,
- budowa instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie,
- dostosowanie istniejących składowisk odpadów do obowiązujących przepisów,
- przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wnioskowania i realizacji przedsięwzięcia (w tym studium wykonalności, dokumentacja techniczna dla projektów, dokumentacja przetargowa).

Kto będzie mógł ubiegać się o pomoc finansową? Przede wszystkim jednostki samorządów terytorialnego i ich związki, podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych tych jednostek oraz podmioty odpowiedzialne za realizację zadań wymienionych na liście indykatywnej, czyli liście zadań o szczególnym znaczeniu dla Państwa, przeznaczając wartość 25 mln euro .

Instytucją Zarządzającą Programem Operacyjnym „Infrastruktura i środowisko” jest Minister Rozwoju Regionalnego, a Instytucją Pośredniczącą Ministerstwo Środowiska - Departament Funduszy Ekologicznych.

Pierwszym krokiem w ubieganiu się o przyznanie pomocy finansowej na realizację przedsięwzięć określonych w priorytecie II, jest przygotowanie wniosku wstępnego. Przygotowany wniosek, beneficjent składa we właściwym Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Fundusz przesyła go następnie do Marszałka Województwa, celem wydania opinii dotyczącej zgodności planowanego przedsięwzięcia z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami. Zaakceptowanie wniosku wstępnego będzie podstawą do przygotowania i złożenia wniosku zasadniczego.

W kontekście przedstawionych liczb należałoby zadać pytanie, czy Polska jest w stanie wywiązać się z przyjętych na siebie zobowiązań akcesyjnych w zakresie gospodarki odpadami ? Obawiam się, że jest, bo mało możliwe . Przeznaczenie z Funduszu Spójności – Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” , 4,42% ogólnie przyznanych środków, na rozwiązanie problemu odpadów w Polsce jest wielkością w moim przekonaniu niewystarczającą. Dla porównania na gospodarkę wodno - ściekową przeznaczają się 13,1%, transport i infrastrukturę drogową łącznie 75,3%.

Czy taki podział środków to pomyłka wynikająca z braku wiedzy co do bilansu potrzeb, czy świadomy wybór spychającym w dalszym ciągu gospodarkę odpadami na boczny tor, tor który w przeważającej mierze zbudować mają gminy z dochodów własnych?

Tekst opracowano na podstawie materiałów konsultacyjnych opracowanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

Wojciech Janka
Prezes KFDZOM